

SUOMEN YHTEISEN MAATALOUSPOLITIIKAN STRATEGIASUUNNITELMAN MUUTTAMINEN

1 Pääasiallinen sisältö

Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelma (myöh. Suomen CAP-suunnitelma) rahoituskaudella 2023–2027 perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 2021/2115 jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta. Valtioneuvosto hyväksyi Suomen CAP-suunnitelmaesityksen 16.12.2021. Euroopan komissio hyväksyi Suomen CAP-suunnitelman 31.8.2022.

Suomen CAP-suunnitelma koostuu yhteisen maatalouspolitiikan suorista tuista ja sektoritoimista sekä Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan maaseudun kehittämistoimenpiteistä.

Rahoituksen kohdentumista Manner-Suomessa ehdotetaan tarkastettavaksi suunnitelman toteutumisen ja arvioitujen tulevaisuuden tarpeiden perusteella. Rahoituksen siirrot toimenpiteiden välillä toteutettaisiin pääosin suunnitelma-asetuksen artiklojen kattamien toimenpiteiden sisällä. Joitain rahoituksen siirtoja tehtäisiin myös suunnitelma-asetuksen artiklojen kattamien toimenpiteiden välillä.

Vapaaehtoisena EU:n kokonaan rahoittamana tuotantosidonnaisena tulotukena maksettavan erikoiskasvipalkkion suunnitelmaa esitetään muutettavaksi siten, että palkkion enimmäismäärää korotettaisiin 6,8 miljoonalla eurolla. Vastaavasti C-tukialueiden sonnien tuotantosidonnaisen EU-tuen määrää vähennettäisiin 6,8 miljoonalla eurolla. Tuotantosidonnaisen tulotuen enimmäismäärä 101,7 miljoonaa euroa säilyisi muuttumattomana.

Ympäristökorvausten kahden ensimmäisen vuoden käyttämättä jäänyttä rahoitusta esitetään siirrettäväksi maatalouden energia-, ympäristö- ja eläinten hyvinvointia parantaviin investointeihin yhteensä 40,0 miljoonaa euroa. Luonnonmukaisen tuotannon korvausten kahden ensimmäisen vuoden käyttämättä jäänyttä rahoitusta siirretään maatalouden kilpailukykyinvestointeihin yhteensä 18,0 miljoonaa euroa.

2 Yleistä

Suomen CAP-suunnitelman julkinen rahoitus on yhteensä 10,1 miljardia euroa. Rahoitus muodostuu EU:n maataloustukirahaston ja maaseuturahaston rahoitusosuuksista sekä kansallisesta rahoitusosuudesta. Lisäksi yksityisen rahoituksen (hankkeiden omarahoitusosuuden) arvioidaan olevan noin 2 miljardia euroa.

Rahoituksen kohdentumista Manner-Suomessa ehdotetaan tarkastettavaksi suunnitelman toteutumisen ja arvioitujen tulevaisuuden tarpeiden perusteella. Rahoituksen siirrot toimenpiteiden välillä toteutettaisiin

pääosin suunnitelma-asetuksen artiklojen kattamien toimenpiteiden sisällä. Joitain rahoituksen siirtoja tehtäisiin myös suunnitelma-asetuksen artiklojen välillä.

Rahoituskauden toimeenpano jatkuu maaseuturahoituksen toimenpiteiden osalta vuoden 2029 loppuun asti.

3 Suomen CAP-suunnitelman muutosehdotus ja perustelut

3.1 Maataloustukirahasto

3.1.1 Tuotantosidonnainen tulotuki

Tuotantosidonnainen tulotuki on jäsenmaalle vapaaehtoinen tukimuoto, jota maksetaan eläin- ja pinta-alaperusteisesti (euroa/eläin, euroa/hehtaari). Tuen tavoitteena on mahdollistaa viljelijöille kannattavan tuotannon edellytykset ja siten estää tuotannon väheneminen tai loppuminen. Tuen tavoitteena on ylläpitää vakaata raaka-aineen tarjontaa paikalliselle elintarvike- ja eläinrehuteollisuudelle.

Suomessa tuotantosidonnaisen tulotuen kokonaisuus sisältää yksitoista toimenpidettä. Tuki kohdennetaan maidolle, naudanlihalle ja lammas- sekä vuohitaloudelle sekä tärkkelysperunalle ja tietyille muille erikoiskasveille (valkuais- ja öljykasvit, sokerijuurikas, tattari, avomaanvihannekset). Tuki kohdennetaan ja tukitasoja eriytetään myös alueellisesti ja sovitetaan yhteen kansallisen pohjoisen tuen kanssa. Tukeen käytetään tällä hetkellä 19,4 % suorien tukien kokonaismäärästä.

Tuotantosidonnaisten tukien rahoitusta ehdotetaan tarkastettavaksi suunnitelman toteutumisen ja arvioitujen tulevaisuuden tarpeiden perusteella. Muutosten taustalla ovat viljelijöiden taloudelliset haasteet erityisesti kasvinviljelytiloilla, jotka viljelevät pääkasvinaan viljaa. Erikoiskasvien viljely on lisääntynyt merkittävästi Suomen CAP-suunnitelmaan kirjatusta tavoitepinta-alasta. Viljelyalan kasvu on kuitenkin johtanut erikoiskasvipalkkion hehtaarikohtaisen palkkiomäärän asettumiseen merkittävästi alle Suomen CAP-suunnitelman mukaisen tavoitteen. Ennakkoarvio on, että erikoiskasvien viljely lisääntyy edelleen kuluvana kasvukautena. Erikoiskasvipalkkiolla on merkitystä viljelykierron monipuolistamisessa osana viljelyn suunnittelua. Erikoiskasvien viljelyyn kannustamiseksi erikoiskasvipalkkion palkkiokelpoisten peltokasvien listalle lisättäisiin kvinoa ja hirssi Suomen CAP-suunnitelman strategisen muutoksen rinnalla toteutettavalla kevyemmällä muutosmenettelyllä.

Muutoksella erikoiskasvipalkkion enimmäismäärää korotettaisiin vuodesta 2027 alkaen 6,8 miljoonalla eurolla 20,0 miljoonaan euroon aiemmasta 13,2 miljoonasta eurosta. Muutoksen myötä olisi mahdollista korottaa tavoitepinta-alaa ja hehtaarikohtaista maksimiyksikkötukitasoa.

Erikoiskasvipalkkion enimmäismäärän korotuksen mahdollistamiseksi C-tukialueiden sonnien tuotantosidonnaisen EU-tuen määrää vähennettäisiin vastaavasti 6,8 miljoonalla eurolla. Vähennys olisi siten 17,9 miljoonasta eurosta 11,1 miljoonaan euroon. Vähennys korvattaisiin korottamalla C-tukialueiden kansallisen pohjoisen tuen määrää vastaavalla euromäärällä. Tämän mahdollistaisi komission kansallisen tuen päätökseen sisältyvä maksuvaltuus pohjoiselle tuelle. Näin voitaisiin kompensoida muutoksen vaikutus tilatasolla ja välttää tukialueiden välisiä tukisiirtymiä.

3.2. Maaseuturahasto

3.2.1 Ympäristökorvaukset

Ympäristökorvaukset jaetaan ympäristösitoumuksiin ja ympäristösopimuksiin. Ympäristösitoumus on aktiiviviljelijöille suunnattu vapaaehtoinen viisivuotinen sitoumus, jota sitoumuskauden päätyttyä voidaan jatkaa vuosi kerrallaan. Sitoumus koostuu sitoutuneille pakollisesta tilakohtaisesta toimenpiteestä, jossa on yhteinen ja valinnainen osio, sekä vapaaehtoisista lohko-kohtaisista toimenpiteistä. Ympäristösitoumus koostuu seuraavista toimenpiteistä: tilakohtainen toimenpide sekä maanparannus- ja saneerauskasvit, kerääjäkasvien viljely, kiertotalouden edistäminen, suojavyöhykkeet, turvepeltojen nurmet, valumavesien hallinta, puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät ja lintupellot.

Maanparannus- ja saneerauskasvit toimenpiteen rahoitusta vähennettäisiin 77,9 miljoonasta eurosta 49,9 miljoonaan euroon. Toimenpiteen suunnitellusta rahoituksesta siirrettäisiin 19,0 miljoonaa euroa ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maataloilla toimenpiteeseen ja 9,0 miljoonaa euroa kiertotalouden edistäminen toimenpiteeseen. Samalla kiertotalouden edistäminen toimenpiteen yksikkötukitasoa korotettaisiin (aiemmin 37 €/ha, jatkossa 54 €/ha).

Suojavyöhykkeet toimenpiteen rahoitusta vähennettäisiin 72,45 miljoonasta eurosta 61,45 miljoonaan euroon. Toimenpiteen suunnitellusta rahoituksesta siirrettäisiin 5,0 miljoonaa euroa maatalojen energiainvestoinnit -toimenpiteeseen ja 6,0 miljoonaa euroa ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maataloilla -toimenpiteeseen.

Lisäksi poistettaisiin maanparannus- ja saneerauskasvien sekä kerääjäkasvien enimmäisprosenttirajoite. Aiemmin ko. kasveja on saanut olla tuenhakijan sitoumusosalalla enintään 20 % ja 35 %.

Ympäristösopimukset koostuvat seuraavista toimenpiteistä: maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito sekä kosteikkojen hoito, jotka ovat viisivuotisia peltojen ulkopuolisille maatalousalueille kohdistuvia sopimuksia sekä alkuperäisrotujen kasvattaminen, alkuperäiskasvien viljely, alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat ja alkuperäisrotujen perimän säilytys. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito toimenpiteessä kohteita hoidetaan laiduntamalla ja niittämällä sekä tarvittaessa aitaamalla ja raivaamalla. Kosteikkojen hoito parantaa vesien- ja ilmaston suojelua sekä luonnon monimuotoisuutta. Alkuperäiskasvien viljely edistää maamme alkuperäisten viljelykasvien säilymistä. Alkuperäisrotujen kasvattaminen on yksivuotinen sopimus, jossa rotupuhtaat itä-, länsi- ja pohjoissuomen karjan, suomenlampaiden, Ahvenanmaan lampaiden, Kainuun harmaslampaiden ja suomenhevosten yksilöt sekä maatiaiskanujen parvet ovat tukikelpoisia.

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito toimenpiteen rahoitusta vähennettäisiin 131,71 miljoonasta eurosta 121,71 miljoonaan euroon. Toimenpiteen suunnitellusta rahoituksesta siirrettäisiin 7,0 miljoonaa euroa maatalojen energiainvestoinnit toimenpiteeseen ja 3,0 miljoonaa euroa eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit toimenpiteeseen.

3.2.2 Luonnonmukaisen tuotannon korvaukset

Toimenpiteellä edistetään luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa sekä luonnonmukaiseen tuotantotapaan siirtymistä. Sitoumus voi kattaa tilan kasvintuotannon ja kotieläintuotannon. Sitoumus voidaan tehdä myös vain luonnonmukaisesta avomaan vihannesten viljelyssä olevasta alasta. Sitoumus on viisivuotinen. Sitoumuskauden päätyttyä sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan. Toimenpide toteuttaa hallitusohjelman luomuohjelmaa sekä Pellolta pöytään -strategiaa.

Luonnonmukaista tuotannon korvaus ei ole ollut yhtä suosittu kuin alussa arvioitiin. Tästä syystä rahoitusta vähennettäisiin 380,61 miljoonasta eurosta 362,61 miljoonaan euroon. Toimenpiteen suunnitellusta rahoituksesta siirretään 18,0 miljoonaa euroa investointeihin maatalojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamisen toimenpiteeseen.

3.2.3 Eläinten hyvinvointikorvaukset

Eläinten hyvinvointikorvausten yleisenä tavoitteena on eläinten hyvinvoinnin ja terveyden kohentuminen. Tavoitteena on myös tuotantoeläinten nykyistä lajinnukaisemman hoidon edistäminen ja viljelijöiden tietoisuuden lisääminen eläinten hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä.

Eläinten hyvinvointisitoumukset voidaan tehdä naudoista, sioista, lampaista, vuohista ja siipikarjasta. Tuottajalle korvataan tuotantoeläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi lainsäädännön vaatimukset ylittävä lisätyö ja aiheutuvat kustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin kuuluvien interventioiden osalta korotettaisiin neljäntoista intervention yksikkötukitasoa kustannuskehityksen mukaisesti. Korotukset rahoitettaisiin eläinten hyvinvointisitoumuksista käyttämättä jääneellä ja tulevana vuosina käyttämättä jääväksi arvioidulla rahoituksella. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin kuuluvien interventioiden rahoitustarve on ollut vuonna 2025 yhteensä noin 74 miljoonaa euroa. Vastaavilla eläin- ja hakumäärillä arvio rahoitustarpeesta vuonna 2027 olisi noin 85 miljoonaa euroa. Toimenpiteet sovitetaan yhteen uudistetun eläinsuojelulainsäädännön kanssa.

3.2.4 Maatalousinvestoinnit

Maatalousinvestoinnit tukevat maatalouden kilpailukyvyä kasvua ja kestävää tuotantotapaa. Maatalouden investointitukea voidaan maksaa maatalouden kannattavuutta ja kilpailukykyä parantaviin investointeihin, ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa parantaviin investointeihin sekä eläinten hyvinvointia ja uusiutuvan energian käyttöä edistäviin investointeihin.

Tilarakenteen kehittyminen, poistuvan tuotantokapasiteetin korvaaminen ja teknologian sekä tuotantotapojen nykyaikaistaminen vaativat jatkuvia investointeja. Investointitarpeeseen vaikuttaa olennaisesti se, mihin suuntaan maataloustuotteiden kysyntä kehittyy. Markkinaskenaariosta riippumatta vuotuinen investointitarve on mittava ja maatalouden investoinnit sitovat runsaasti pääomaa. Suuri pääoman tarve yhdessä alan haastavan kannattavuustilanteen kanssa korostavat toimivien rahoitusinstrumenttien tarvetta. Investointituen avulla voidaan tasapainottaa suurista investoinneista aiheutuvaa taloudellista taakkaa sekä parantaa investointien kannattavuutta. Investointituella on erittäin merkittävä rooli investointien toteutumisen näkökulmasta.

Maatalousinvestointien ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa maatalouden kilpailukykyä, kannattavuutta ja markkinasuuntautuneisuutta. Investoimalla tuotantorakennuksiin ja tuotannon nykyaikaistamiseen voidaan parantaa tuotannon tehokkuutta. Yrityskoon kasvun myötä tuottavuus paranee, kun yksikkökustannukset laskevat. Tämä mahdollistaa myös yrittäjätulon kasvun. Tuotannon nykyaikaistamisinvestoinneilla edistetään myös riskien hallintaa, parannetaan työolosuhteita, tuotantoeläinten hyvinvointia sekä tuotantohygieniaa, lisätään resurssi- ja energiatehokkuutta, tehostetaan uusiutuvaa energiaa hyödyntävien ratkaisujen käyttöönottoa sekä vähennetään tuotannon ilmasto- ja ympäristökuormitusta.

Maatalouden investointitukea voidaan myöntää myös ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa, eläinten hyvinvointia sekä energiatehokkuutta edistäviin investointeihin. Kuluttajien kasvava kiinnostus tuotantoeläinten hyvinvointia kohtaan haastaa kotieläinsektoria. Hyvinvointi-investoinnit muuttavat useimmiten tuotantotapaa ja vaativat usein rakenteellisia muutoksia esimerkiksi olemassa oleviin tuotantorakennuksiin tai jopa koko tuotantorakennuksen uusimista. Maataloudessa energiatehokkuutta parantavilla ja uusiutuvan energian käyttöä edistävillä investoinneilla on paljon potentiaalia. Sekä kustannustehokkuuden että ympäristön näkökulmasta hajautettu pienimuotoinen energiantuotanto, jossa hyödynnetään aurinko-, tuuli- ja vesivoimaa sekä esimerkiksi metsien hakkuutähteitä, on monivaikutteinen

tulevaisuusinvestointi. Biokaasun tuotannon ja käytön lisääminen on nostettu tärkeäksi tavoitteeksi myös Suomen hallitusohjelmassa.

Ympäristön tilaa ja kestävyyttä parantaville investoinneille on jatkossa entistä suurempi tarve. Ilmastonmuutoksen seurauksena sään ääri-ilmiöt lisääntyvät. Näin ollen maatalouden vesitalouden hallinnalla on jatkossa entistä suurempi merkitys. Salaojitus ja säätösaloitus auttavat kasvukunnan säilyttämisessä parantaen maan rakennetta ja tehostaen ravinteiden käyttöä. Peruskuivatusinvestoinneilla voidaan osaltaan varautua kasvavaan tulvarisktiin. Ammoniakkipäästöjen vähentämisessä lannan käsittelyyn liittyvillä toimilla, kuten lannan sijoittamisella, separoinnilla ja lantaloiden kattamisella on merkitystä.

Maatilojen kilpailukyvyyn kehittämisen ja tilojen nykyaikaistamisen investointien rahoitusta lisättäisiin 365,0 miljoonasta eurosta 383,0 miljoonaan euroon. Toimenpiteen suunniteltua rahoitusta lisättäisiin 18,0 miljoonalla eurolla siirtämällä rahoitusta edellä kuvatulla tavalla luonnonmukaisen tuotannon toimenpiteestä. Samalla tuotostavoitetta korotettaisiin (aiemmin 3 000 kappaletta, jatkossa 3 085 kappaletta investointeja).

Maatilojen energiainvestoinnit toimenpiteen rahoitusta lisättäisiin 40,0 miljoonasta eurosta 52,0 miljoonaan euroon. Toimenpiteen suunniteltua rahoitusta lisättäisiin 12,0 miljoonalla eurolla siirtämällä edellä kuvatulla tavalla 5,0 miljoonaa euroa suojavyöhykkeet-toimenpiteestä ja 7,0 miljoonaa euroa maatalousluonnon ja maiseman hoito -toimenpiteestä. Samalla tuotostavoitetta korotettaisiin (aiemmin 1 250 kappaletta, jatkossa 1 678 kappaletta investointeja).

Maatilojen ympäristön tilaa ja kestävä tuotantotapaa edistävien investointien rahoitusta lisättäisiin 48,0 miljoonasta eurosta 73,0 miljoonaan euroon. Toimenpiteen suunniteltua rahoitusta lisättäisiin 25,0 miljoonalla eurolla siirtämällä edellä kuvatulla tavalla 19,0 miljoonaa euroa maanparannus- ja saneerauskasvit toimenpiteestä ja 6,0 miljoonaa euroa suojavyöhykkeet-toimenpiteestä kahdelta ensimmäiseltä vuodelta käyttämättä jäänyttä rahoitusta. Samalla tuotostavoitetta korotettaisiin (aiemmin 4 280 kappaletta, jatkossa 6 780 kappaletta investointeja).

Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavien investointien rahoitusta lisättäisiin 22,0 miljoonasta eurosta 25,0 miljoonaan euroon. Toimenpiteen suunniteltua rahoitusta lisättäisiin 3,0 miljoonalla eurolla siirtämällä edellä kuvatulla tavalla rahoitusta maatalousluonnon ja maiseman hoito -toimenpiteestä. Samalla tuotostavoitetta korotettaisiin (aiemmin 900 kappaletta, jatkossa 1 022 kappaletta investointeja).

4. Taloudelliset vaikutukset

Euroopan unionin kokonaan rahoittamat suorat tuet on budjetoitu valtion talousarvion momentille 30.20.41(EU-tulotuki ja EU-markkinatuki). Suoria tukia arvioidaan maksettavan vuonna 2027 yhteensä enintään 525 miljoonaa euroa. Tuotantosidonnaisen tulotuen osuus on enintään 101,7 miljoonaa euroa. Ehdotetuilla muutoksilla ei ole vaikutusta tuotantosidonnaisen tulotuen rahoituksen enimmäismäärään. Muutoksilla kohdennetaan rahoitusta tuotantosidonnaisen tulotuen järjestelmän sisällä.

Euroopan unionin osittain rahoittamia ympäristökorvauksia, luonnonmukaisen tuotannon korvausta, neuvonnan ja ei-tuotannollisten investointien korvausta arvioidaan maksettavan vuonna 2027 yhteensä enintään 270 miljoonaa euroa. Tästä ympäristökorvausten osuuden arvioidaan olevan 184 miljoonaa euroa ja luonnonmukaisen tuotannon osuuden olevan 76 miljoonaa euroa.

Euroopan unionin osittain rahoittamia maatalouden aloittamis- ja investointiavustuksia arvioidaan maksettavan vuonna 2027 yhteensä enintään 130,4 miljoonaa euroa.

Vaikutus valtiontalouteen

Muutos toteutetaan Suomen CAP-suunnitelman voimassa olevan rahoitussuunnitelman puitteissa.

Suomen CAP-suunnitelman EU- ja kansallinen rahoitus on budjetoitu valtion vuosien 2023–2027 talousarvioiden momenteille 30.10.40, 30.10.43, 30.10.64, 30.20.41, 30.20.43 ja 30.20.44, joiden rajoissa ehdotetut muutokset tehdään. Momenttien väliset määrärahasiirrot on tarkoitus sisällyttää vuoden 2027 talousarvioesityksen täydennykseen. Momentin 30.20.43 (Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit) vuoden 2026 määrärahasta ehdotetaan vähennettäväksi 58,0 miljoonaa euroa. Momentin 30.10.40 (Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset) määrärahaa ehdotetaan vastaavasti lisättäväksi tällä määrällä. Lisäyksestä käytettäisiin maatilojen kilpailukyvyyn kehittämisen ja tilojen nykyaikaistamisen investointeihin 18,0 miljoonaa euroa, maatilojen energiainvestointeihin 12,0 miljoonaa euroa, ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistäviin investointeihin maatiloilla 25,0 miljoonaa euroa ja eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantaviin investointeihin 3,0 miljoonaa euroa.

4. Aikataulu

Yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetun lain (1324/2022) 5 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisesti Suomen CAP-suunnitelman muutokset hyväksytään Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman seurantakomiteassa. Maa- ja metsätalousministeriö toimittaa muutosesityksen Euroopan komission hyväksyttäväksi.

Suomen CAP-suunnitelman muutos toimitetaan valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan puollon ja 16.6 pidettävän seurantakomitean hyväksynnän jälkeen komissiolle SFC-järjestelmän välityksellä hyväksymistä varten suunnitelma-asetuksen mukaisesti. Koska komission tietojärjestelmä ei ole kaikin osin vielä valmis, saatetaan tallennuksen viimeistelyssä joutua muokkaamaan Suomen CAP-suunnitelman esittämistapaa kansallisen päätöksenteon jälkeen. Mahdolliset muokkaukset ovat kuitenkin teknisiä.

Tarvittavat säädösmuutokset esitellään valtioneuvostossa komission hyväksymään Suomen CAP-suunnitelmaan pohjautuen.